

Svar på fråga 2024/25:819 av Angelica Lundberg (SD)
Ökad kompetens inom socialtjänsten

Angelica Lundberg har frågat mig vad jag avser att göra för att öka kunskapen hos landets socialtjänster gällande fenomenet föräldraalienation.

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt. Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Enligt barnkonventionen är staten ytterst ansvarig för att barnets rättigheter förverkligas och ska stötta familjer i att ta hand om sina barn på bästa sätt.

Den som avlagt en socionomexamen verkar inom ett brett fält som i många fall ställer krav på specialiserade kunskaper, färdigheter och förmågor. Vissa områden inom bl.a. socialtjänsten ställer krav på att de anställda ska kunna genomföra särskilt komplicerade utredningar, samt att de ska kunna säkerställa att underlag och beslut har tillräcklig hög kvalitet för en juridisk prövning.

I augusti 2023 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att se över examensmålen för socionomexamen för att motverka ungdomskriminalitet (dir. 2023:121). Genom ett tilläggsdirektiv den 24 mars 2024 utvidgades uppdraget till att även omfatta en helhetsöversyn av socionomutbildningen (dir. 2024:32).

Utredaren ska bl.a. kartlägga vilka möjligheter som finns inom högskolan att specialisera sig i socialt arbete eller motsvarande.

Genom tilläggsdirektiv till utredningen den 24 oktober 2024 förlängdes utredningstiden (dir. 2024:100) och uppdraget ska redovisas den 28 februari 2025. Regeringen anser även att det finns behov av långsiktigt kunskapshöjande insatser på det familjerättsliga området i frågor och ärenden som rör vårdnad, boende och umgänge. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) och Socialstyrelsen fick därför i juni 2024 i uppdrag att stärka stödet till socialtjänsten i arbetet med riskbedömningar samt i frågor om vårdnad, boende och umgänge (S2024/01210).

I februari 2025 fick MFoF även i uppdrag att betala ut och följa upp statsbidrag om 48 500 000 kronor till 20 kommuner under 2025 (S2025/00210). Syftet med uppdraget är att genomföra en satsning på förstärkta familjerätter och våldsförebyggande familjerådgivning i områden där utanförskapet är särskilt stort. Kommunerna får använda medlen till bl.a. bemanning och kompetenshöjande åtgärder i verksamhet som rör familjerättsliga frågor eller familjerådgivning.

Avslutningsvis vill jag lyfta fram den nya socialtjänstlagen (prop. 2024/25:89) och dess betydelse för socialtjänstens kunskap om barns rättigheter. I den nya lagen stärks barns rättigheter genom att den anpassas till barnkonventionen. Bland annat förtydligas att det vid alla åtgärder som rör barn i första hand ska beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Vidare ska det införas en uttrycklig bestämmelse om att det vid bedömningen av barnets bästa ska tas hänsyn till barnets åsikter och samtidigt tydliggörs att barns inställning inte ska klarläggas på annat sätt i de situationer där barnet väljer att inte framföra sina åsikter.

Stockholm den 26 februari 2025

Camilla Waltersson Grönvall